

Verslag van de informatiebijeenkomst voor woonbootbewoners van Omval en HJE Wenckebachweg te Amsterdam

Projectgebied: Omval

Projectbureau Schoonschip d.d. 20 juni 2010
Soos van roeivereniging RIC, Korte Ouderkerkerdijk te Amsterdam

Aanwezig:

- Van Projectbureau Schoonschip: Henny van Gellekom (projectleider) en Marleen Hulshoff (projectsecretaris)
 - Van Waternet: Ronald Roozeboom
 - Bewoners.
-

1. Opening

Henny van Gellekom heet de aanwezigen welkom. Het projectbureau start deze voorlichting voor bewoners van de Omval, waar eind 2011 aansluitpunten op de gemeentelijke riolering (nabij de woonschepen) zullen worden gerealiseerd door Waternet. Omdat het een klein projectgebied betreft is er gekozen voor een voorlichtingsbijeenkomst na het schouwen in plaats van twee bijeenkomsten die mogelijk op een locatie verder van het projectgebied gehouden zouden worden. Voor bewoners die graag in contact komen met leveranciers en installateurs van pompen is wel op 22 juni de gelegenheid om een informatiemarkt in de Jordaan te bezoeken waar meerder installateurs en leveranciers aanwezig zullen zijn.

Van de bijeenkomst wordt een kort verslag gemaakt, waarin antwoord wordt gegeven op de gestelde vragen. De vragen en antwoorden zijn naar onderwerp gegroepeerd.

2. Projectbureau Schoonschip

Projectbureau Schoonschip is ontstaan uit een samenwerking tussen Rijkswaterstaat Noord-Holland (RWS) en het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV), dat in deze vertegenwoordigd wordt door Waternet. Het samenwerkingsproject heeft als doel de lozingen vanuit woonboten in oppervlaktewaterlichamen te doen (laten) beëindigen door de woonboten te laten aansluiten op de riolering. Het projectbureau heeft als taak woonbootbewoners hierbij te ondersteunen middels voorlichting, het (laten) uitvoeren van een schouw aan boord etc.

Projectbureau Schoonschip is bereikbaar via:
telefoonnummer 020-5850 550 (telefoondienst)
per e-mail: info@projectbureauschoonschip.nl.

Veel informatie is te vinden op de website: www.projectbureauschoonschip.nl

3. Wettelijk kader

De Europese wet- en regelgeving is in Nederland uitgewerkt in een aantal wetten en besluiten. In de *Wet verontreiniging oppervlaktewateren* (die inmiddels is vervangen door de *Waterwet*) werd bepaald dat de Minister van Verkeer en Waterstaat het bevoegde gezag is, indien er sprake is van een lozing op rijkswater. De Minister heeft in eerste instantie de regels met betrekking tot lozing van huishoudelijk afvalwater vastgelegd in het *Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater* (1997). In het *Lozingenbesluit* werd bepaald dat alle ongezuiverde lozingen van huishoudelijk afvalwater op uiterlijk 1 januari 2005 beëindigd moesten zijn. Deze doelstelling bleek in de praktijk echter niet haalbaar. Met het oog op de bijzondere situatie die zich voordoet voor woonbootbewoners, is per 1 januari 2008 het *Besluit lozing afvalwater huishoudens*¹ van kracht geworden. Dit besluit maakt een tijdelijke ontheffing van het lozingenverbod mogelijk indien er een concreet plan van aanpak met een duidelijke tijdslijm is.

In de gemeente Amsterdam zijn zowel AGV als RWS, afhankelijk van het gebied, het bevoegd gezag met betrekking tot het oppervlaktewaterlichaam. De in dit betreffende projectgebied (Omval) aangeschreven woonboten bevinden zich in oppervlaktewater waar AGV het bevoegd gezag is dat verantwoordelijk is voor de kwaliteit van het oppervlaktewaterlichaam.

De gemeente heeft de zorgplicht voor het transport van afvalwater (lees: de aanleg van riolering). De lozer moet zijn binnenhuisriolering op orde hebben en kunnen aansluiten op het riool als deze binnen 40 meter van een lozingspunt ligt. In Amsterdam treedt Waternet op als rioolbeheerder in opdracht van de gemeente.

Hoe zit het met wetgeving rond vervuiling in de grachten van de pleziervaartuigen?

Rechtstreeks lozen van zogenaamd zwart water vanuit pleziervaartuigen is sinds 2009 niet toegestaan. Kleine schepen dienen het zelf op te vangen en grotere schepen moeten hun afvalwater lozen op speciale punten in jachthavens. Het projectbureau erkent dat er op dit moment tekort wordt geschoten in faciliteiten en controle ten opzichte van deze vorm van vervuiling van het oppervlaktewater. Projectbureau Schoonschip zal de opmerking wel doorspelen aan Waternet.

4. Uit te voeren werkzaamheden

De werkzaamheden zijn te onderscheiden in:

a. uit te voeren door de lozer:

- aan boord: leidingen centraliseren
- plaatsen pomp en maken wanddoorvoer
- aanbrengen verbindingsslang tussen pomp en walaansluiting

b. uit te voeren door de gemeente:

- aanleg riolering tot aan de wal;
- realisatie individueel aansluitpunt in de kademuur per woonark

In Amsterdam is besloten dat de aanleg van de riolering wordt gerealiseerd in combinatie met andere werkzaamheden van het stadsdeel in het betreffende gebied. Dit betekent dat het mogelijk is dat woonboten in de buurt nog niet zijn benaderd door Projectbureau Schoonschip.

¹ gepubliceerd in Staatsblad 468, 2007, te lezen via overheid.nl

In opdracht van de gemeente maakt Waternet een aansluitpunt waarop u kunt aansluiten op de riolering. Het aansluitpunt loopt via een pijp uit op een put die is voorzien van een afsluitkraan met terugslagklep. De werkzaamheden aan de Omval zullen naar verwachting in december 2011 worden uitgevoerd.

Tot waar ben ik verantwoordelijk in geval van calamiteiten?

De kosten voor schade (door bevriezing of andere oorzaken) in de kade tot en met het aansluitpunt waarop de walslang bevestigd dient te worden zijn voor Waternet. Vanaf het aansluitpunt bent u als bewoner verantwoordelijk voor een goede werking. Hierbij moet in beide gevallen wel worden uitgegaan van een aantoonbaar deugdelijk gebruik van het rioolsysteem.

Wordt de keerklep in de kade regelmatig gecontroleerd op goede werking?

Nee, Waternet heeft eigen standardeisen waaraan een nieuw aangelegd straatriool moet voldoen. Er wordt hierbij uitgegaan van een levensduur van ongeveer 35 jaar. Bij twijfel over de werking van het riool in de kade dient u direct contact op te nemen met de storingsdienst van Waternet: 0900-9394

Kan het aansluitpunt niet onder water worden aangelegd?

Waternet kiest ervoor, om o.a. kostentechnische redenen en om onderhoud of reparaties bij verstopping makkelijker te kunnen herstellen, om aansluitpunten boven de waterlijn aan te leggen. Hieraan kan worden toegevoegd dat lekkages of problemen bij de afvoer van het afvalwater later worden geconstateerd wanneer het aansluitpunt zich onder water bevindt.

Waternet heeft 15 jaar geleden een hoofdriool met T-stukken aangelegd over de helft van de lengte van de Omval maar hier kan nu nog niet op worden aangesloten. Daarbij vraagt men zich af of het riool nog wel deugdelijk is. Men vermoedt dat het riool (te veel) verzakt is en wellicht vervangen moet worden.

Het reeds aangelegde riool zal worden gecontroleerd alvorens het in gebruik wordt genomen. De aansluitpunten moeten nog worden doorgetrokken naar de kade. Iedere woonboot krijgt een afzonderlijke put met keerklep en afsluiter in de kade bij het aansluitpunt. In het andere deel van de Omval moet ook nog een hoofdrioolleiding worden aangelegd. De woonboot aan de HJE Wenckebachweg beschikt reeds over een functionerend aansluitpunt.

5. Pompinstallatie

Er wordt uitgegaan van een pomp met een vrije doorlaat. Een versnijdende pomp is in de regel niet nodig. In voorkomende gevallen bestaat de kans dat een versnijdende pomp toch nodig is; wanneer een grote afstand of een hoogteverschil moet worden overbrugd. Het projectbureau adviseert bewoners om hierover goed met de installateur en gemeente te overleggen.

In het Programma van Eisen (PvE) staan de eisen vermeld, waaraan de boordvoorziening (pomp, reservoir, wanddoorvoer, ontluchting, verbindingsslang etc.) tot aan de aansluiting op het riool moet voldoen om te kunnen spreken van een deugdelijke boordvoorziening. Voor iedere woonboot moet afzonderlijk bekeken moet worden wat de mogelijkheden zijn voor het plaatsen van een pomp.

De kans op bevriezing van de leidingen aan boord is gering omdat huishoudelijk afvalwater in de regel warm is en het systeem normaalgesproken goed geïsoleerd is.

Een deugdelijke pompinstallatie beschikt ook over een overstort (bijvoorbeeld via de ontluchtingsleiding). Bij stroomuitval kan dan toch gebruik gemaakt worden van het sanitair.

Wanneer de pomp op het riool wordt aangesloten moet er contact worden opgenomen met de rioolbeheerder (Waternet) om er zeker van te zijn dat de afsluiter in de kade is geopend, anders kan het afvalwater niet worden weggepompt.

Na de werkzaamheden in de kade in december 2011 zal de rioolbeheerder bewoners schriftelijk op de hoogte brengen wanneer er kan worden aangesloten op de nieuwe walaansluitpunten.

Voor zover bekend bij het projectbureau kost een volledige boordvoorziening inclusief installatie op dit moment ongeveer €2.500 tot €3.500- excl. BTW afhankelijk van het type woonboot en de door de installateur uit te voeren werkzaamheden. Sommige installateurs hanteren een vast tarief voor installatie ongeacht het type woonboot. In de digitale nieuwsbrief van Projectbureau Schoonschip uit juli 2010 (E-Nieuws 7)² wordt hier in een artikel op ingegaan. Een losse pomp (met vrije doorlaat) kan vanaf €1500,- excl. BTW aangeschaft worden. Door samenwerking van woonbootbewoners of zelf een deel te installeren kunnen de kosten voor installatie eventueel omlaag gebracht worden.

Hoe groot is een vuilwaterpomp?

Een gemiddelde deugdelijke pompinstallatie met een reservoir is 65 (l) x 40 (b) x 45 (h) cm. Wanneer er geen kruipruimte aanwezig is op de woonboot is het soms mogelijk om de pompinstallatie in een kast in te bouwen.

Is er elektriciteit nodig voor de walslang?

Ja. Het thermolint verbruikt tussen 12 en 25 Watt per meter per uur, (0.012/ 0.025 KW). Deze kosten worden alleen gemaakt wanneer het vriest. Een kilowattuur kost op dit moment ongeveer 25 eurocent.

Kan ik het thermolint van de drinkwaterleiding niet ook gebruiken voor de afvalwaterleiding om kosten te besparen?

Dat kan wanneer de drinkwaterleiding en de afvalwaterleiding langs elkaar worden aangelegd. Waternet is echter wel terughoudend over het te dicht bij elkaar plaatsen van drinkwater en afvalwaterleidingen in verband met besmettingsgevaar bij lekkages.

Moet een pomp/ keerklep onderhouden worden?

Aangeraden wordt om jaarlijks de pomp en de balkeerklep te laten inspecteren en eventueel achtergebleven vet en vuil te verwijderen om een goede werking van de pomp en keerklep te garanderen.

Hoe groot is de afvoer van de pomp naar buiten?

De walslang die van de pomp naar het aansluitpunt loopt heeft een buitendiameter van 63 mm en een binnendiameter van 50/55 mm.

²

<http://www.projectbureauschoonschip.nl/e-nieuws7.html>

6. Schouw aan boord

Bewoners van de Omval hebben vóór deze informatiebijeenkomst de mogelijkheid gekregen een (door het projectbureau betaalde) individuele schouw aan boord te laten uitvoeren. De schouw kan dienen ter ondersteuning van het aanvragen van offertes bij meerdere popleveranciers en – installateurs. Voor de aanleg van de boordvoorziening hoeft geen gebruik gemaakt te worden van het bedrijf dat de schouw aan heeft uitgevoerd. De schouw kan eventueel dienen ter ondersteuning van de subsidieaanvraag, hoewel dit niet noodzakelijk is wanneer u een verklaring van “deugdelijkheid” van de installatie bij de subsidieaanvraag bijvoegt. Gedetailleerde informatie hierover kunt u terugvinden in de Subsidieregeling Riolering woonboten van AGV en het bijbehorende Aanvraagformulier, beiden beschikbaar via de website onder het kopje “subsidie”.

U kunt de uitkomsten van het schouwrapport ook gebruiken om een voorkeur aan te geven voor de locatie van het aansluitpunt wanneer Waternet start met de werkzaamheden in de kade.

Van de 20 woonboten in het gebied zijn 10 geschouwd in mei en juni.

7. Subsidie

Zowel RWS als AGV heeft besloten subsidie te verstrekken voor een deel van de kosten. Dit besluit houdt mede verband met het feit dat de kosten voor de aansluiting bij een woonboot door de specifieke situatie in het algemeen hoger zijn dan de kosten voor een gemiddelde huisaansluiting op de vaste wal. Door de subsidieregeling worden woonbootbewoners tegemoet gekomen in deze hogere kosten. De subsidieregeling van AGV kent een maximum subsidiebedrag van €1.250 per woonboot. AGV stelt wel eisen aan de pompinstallatie om in aanmerking te komen voor de subsidie. Deze worden beschreven in het PvE. Kijk voor overige voorwaarden voor subsidie op www.projectbureauschoonschip.nl/ subsidie.

<i>Krijg ik altijd 1250,- euro via de subsidieregeling uitgekeerd?</i>
--

Mits aangetoond kan worden dat de kosten meer dan € 1250,- bedragen en aan alle andere eisen is voldaan, wordt het volledige subsidiebedrag uitgekeerd.

8. Planning en Handhaving

AGV en RWS NH zijn gehouden tot bestuursrechtelijke handhaving van de bepalingen uit het *Besluit lozing afvalwater huishoudens*.

AGV/ Waternet is het bevoegd gezag voor het oppervlaktewater in het betreffende projectgebied Omval in Amsterdam. De projecttermijn van twaalf maanden die voor realisatie van een aansluiting op de riolering in dit gebied wordt vastgesteld start in juni 2011 en loopt tot en met 30 juni 2012. Dit is de uitvoeringsperiode van het project. Bewoners die geen gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid te schouwen aan boord, kunnen dit gegeven niet opvoeren als argument om buiten de gestelde termijn te vallen. Na 30 juni 2012 zal Waternet als handhaver van het Besluit lozing afvalwater huishoudens optreden.

De datum waarop er in het projectgebied Omval niet meer geloosd mag worden op oppervlaktewater is daarmee door het project vastgesteld op **1 juli 2012**. Op deze datum gaat het handhavingstraject in. U ontvangt hierover ook een officiële brief van de afdeling Handhaving van de oppervlaktewaterbeheerder: AGV/Waternet.

In de praktijk betekent dit dat, wanneer er nog steeds geloosd wordt op het oppervlaktewater, er eerst een dwangsom wordt opgelegd van € 15.000,- verdeeld over 5 termijnen van € 3.000,- , die eventueel gevolgd wordt door een gerechtelijke procedure. Meer informatie hierover vindt u in de papieren nieuwsbrief van Projectbureau Schoonschip van januari 2010, die u kunt raadplegen via de site van het projectbureau.

Wat gebeurt er als ik niets doe?

Als u tot 1 juli 2012 niets onderneemt ten behoeve van het stoppen met lozen op oppervlaktewater, zult u na de controle van de handhavers van AGV een brief ontvangen met hierin opgenomen een voornemen tot het opleggen van dwangsom. In dit voornemen wordt een begunstigingstermijn genoemd tijdens welke u alsnog voorzieningen kunt treffen om aan de in het Besluit lozing afvalwater genoemde eisen te voldoen. Voor het overige verwijst het projectbureau naar de hierboven genoemde papieren nieuwsbrief uit januari 2010 waarin het handhavingsbeleid nader wordt toegelicht.

Bij onvoorziene omstandigheden die leiden tot eventuele vertraging van de aanleg van de boordvoorziening kunnen de handhavers per geval, indien er een gegronde reden voor een verzoek tot uitstel is, de uitvoeringstermijn aanpassen.

Met dank aan de aanwezigen en de afspraak dat de bewoners een verslag van de bijeenkomst toegestuurd krijgen, sluit Henny van Gellekom de bijeenkomst af.